

Plantes invasores: noves visions – Resposta

Jordi López-Pujol

BioC-GReB, Institut Botànic de Barcelona (CSIC-ICUB), Passeig del Migdia s/n, 08038 Barcelona.
jlopez@ibb.csic.es

Publicat *on-line*: 10 de març de 2011

És indubtable que els jardins botànics han contribuït (i encara ho fan) a la introducció i dispersió d'una gran quantitat d'espècies al·lòctones invasores, i alguns dels exemples que apareixen al treball de Hulme (2011) són paradigmàtics, com ara el del jacint d'aigua (*Eichhornia crassipes*). Tot i això, l'autor reconeix que la majoria de casos de propagació de plantes invasores a partir de jardins botànics van tenir lloc durant el segle XIX o durant la primera meitat del segle XX, i destaca el paper cada vegada més actiu d'aquests en la conservació de la flora autòctona. De totes maneres, i tal i com conclou l'autor, la majoria de jardins botànics del món encara no disposen de mecanismes per a l'avaluació del risc de les espècies al·lòctones que s'hi cultiven, i només una minoria s'han autoimposat codis de bones pràctiques enfocats al control i/o substitució de les espècies invasores.

Vista del Jardí Botànic de Beijing (municipal) (Fotografia: J. López-Pujol)

En un treball recentment publicat sobre invasions biològiques a la municipalitat de Beijing (Xina), Wang i col·laboradors (2011) apunten a la presència d'alguns dels jardins botànics més grans de la Xina (el municipal de Beijing i el de l'Institut de Botànica de l'Acadèmia Xinesa de Ciències, AXC) com a una de les principals raons per les quals el districte de Haidian és el que compta amb el nombre més elevat tant d'espècies naturalitzades com invasives de tota la municipalitat. De fet, el jardí de l'AXC fou el lloc on es va naturalitzar una de les invasores més agressives que hi ha avui dia a Beijing, *Euphorbia dentata* (Wang *et al.*, 2011), i això succeí fa relativament poc (durant la dècada dels noranta del segle passat). La introducció deliberada i l'aclimatació d'espècies amb potencial en horticultura era fins fa poc una de les principals funcions (sinó l'única) dels jardins botànics xinesos. Els jardins pequinesos també tenen el dubtós honor d'haver contribuït a la rarificació d'algunes de les espècies més emblemàtiques del país; el cas més conegut és el de l'*Abies beshanzenensis* var. *beshanzenensis* del qual, dels set únics individus descoberts als anys 60, tres es varen trasplantar a Beijing, on varen morir poc després (Farjon, 1990). No obstant això, les coses han canviat en positiu en els darrers anys, i la majoria de jardins botànics de Beijing, però també de tota la Xina, a banda d'entrar a formar part de la xarxa BGCI (*Botanic Gardens Conservation International*), participen activament en programes de conservació de la flora nativa (Huang, 2010), i s'han convertit en molts casos en autèntics baluards per a la preservació d'una de les flors més interessants del planeta.

De totes maneres, el principal focus d'entrada d'espècies al·lòctones invasores a la municipalitat de Beijing el constitueix avui dia la importació d'espècies emprades en l'expansió dels espais verds de la ciutat (jardins residencials, zones verdes, parcs urbans, vegetació viària) i no pas els jardins botànics. La campanya de les "Olimpiades Verdes" iniciada a principis de la passada dècada de cara a l'organització dels jocs del 2008 va suposar la creació d'uns 700 espais verds només als districtes centrals de la ciutat (amb una extensió d'unes 9.000 ha, es varen plantar de més de 30 milions d'arbres; UNEP, 2009). Com a part de la mateixa campanya també es van revegetar les vores de les desenes d'autopistes que circumval·len i/o neixen de la ciutat, però també dels principals rius i vies de ferrocarril. Tot i aquest esforç, en principi lloable, cal tenir en compte que més de la meitat de les espècies vegetals que hi ha a les zones verdes artificials de la municipalitat són exòtiques (Zhao *et al.*, 2010) el que suposa un perill latent d'invasions que podria manifestar-se ben aviat. Un dels casos més remarcables és l'arbust d'origen nord-americà *Rhus typhina*, una espècie que ha esdevingut invasora (Wang *et al.*, 2008) però que s'ha emprat de forma extensiva en la reforestació de nombroses zones muntanyoses de la municipalitat, i fins i tot s'ha plantat al Parc Olímpic de la capital xinesa (Wang *et al.*, 2011).

Individus de *Rhus typhina* a la municipalitat de Beijing (Fotografies: H.-F. Wang)

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Farjon, A. 1990. *Pinaceae. Drawings and descriptions of the genera*. Koeltz Scientific Books, Königstein (Germany).
- Huang, H. 2010. Ex situ plant conservation: a key role of Chinese botanic gardens in implementing China's Strategy for Plant Conservation. *BGjournal*, 7(2): 14-19.
- Hulme, P. E. 2011. Addressing the threat to biodiversity from botanic gardens. *Trends in Ecology and Evolution*, in press.
- UNEP (United Nations Environment Programme) 2009. *Independent environmental assessment: Beijing 2008 Olympic Games*. UNEP, Nairobi.
- Wang, G. M., Jiang, G. M., Yu, S. L., Li, Y. H. & Liu, H. 2008. Invasion possibility and potential effects of *Rhus typhina* on Beijing Municipality. *Journal of Integrative Plant Biology*, 50: 522-530.
- Wang, H.-F., López-Pujol, J., Meyerson, L. A., Qiu, J.-X., Wang, X.-K. & Ouyang, Z.-Y. 2011. Biological invasions in rapidly urbanizing areas: a case study of Beijing, China. *Biodiversity and Conservation* (On-line first; DOI: 10.1007/s10531-011-9999-x).
- Zhao, J., Ouyang, Z. Y., Zheng, H., Zhou, W., Wang, X., Xu, W. & Ni, Y. 2010. Plant species composition in green spaces within the built-up areas of Beijing, China. *Plant Ecology*, 209: 189-204.

Editat per: J. López-Pujol

Citació recomanada: López-Pujol, J. 2011. *E-Opinió núm. 22: Plantes Invasores: noves visions – Resposta*. Portal de Biologia de la Conservació de plantes. Laboratori de Botànica, Facultat de Farmàcia, Universitat de Barcelona. URI: <http://hdl.handle.net/2445/17443>

Aquesta obra està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 Espanya de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/)

